

POROČILO O DELU RDO

Postojnska jama-Zeleni kras

v letu 2016

Pripravil: Dejan Iskra, vodja RDO Postojnska jama- Zeleni kras

Pivka, 26.2.2017

Kazalo vsebine

1. Promocijska funkcija.....	3
Turistični sejmi in promocijski dogodki	4
Študijske ture.....	4
Promocijsko gradivo	5
Objave študijskih tur	5
2. Operativne naloge	6
3. Razvojne aktivnosti.....	8
4. Rezultati dela RDO.....	9
Gibanje turistov	10
Nočitve in prihodi	10
Število obiskovalcev znamenitosti	10
Anketni vprašalnik.....	11
Analiza:.....	11
5. Finančno poročilo	12
Prihodki (program dela RDO)	13
Odhodki (program dela RDO).....	13
Stroški dela	13

1. Promocijska funkcija

Turistična destinacija Zeleni kras se je v letu 2016 predstavljala na domačih in tujih turističnih sejmih in borzah. Predstavitve v tujini so potekale v sodelovanju s Slovensko turistično organizacijo (STO) in njenimi izpostavami v Italiji in Avstriji. RDO se je udeležila **16 turističnih sejmov** (10 v tujini in 6 v Sloveniji), kjer se je predstavljala celotna ponudba naše regije, predstavitve pa so se razlikovale glede na ciljni trg in specifično posameznega sejma. Na sejmih v Sloveniji in neposredni bližini (Trst) so na sejmu sodelovali tudi posamezni ponudniki (člani RDO) in občinski javni zavodi, ki delujejo na področju turizma. Uspešni so bili specializirani sejmi (foto sejem v Linzu), ki se jih sicer udeleži nižje število obiskovalcev. S prilagojeno ponudbo za natančno določeno ciljno skupino so se na teh sejmih uspešno predstavili posamezni ponudniki (Gostišče Mlakar, TIC Lož) in celotna destinacija. Zelo dobro so bili obiskani splošni turistični sejmi v Utrechtu (Nizozemska), na Dunaju (Avstrija) in v Trstu (Italija), s katerimi se dviga prepoznavnost Zelenega krasa. Turistični sejmi v Sloveniji so slabše obiskani in niso dovolj dobro organizacijsko in predstavitevno zastavljeni. Izjemo predstavlja Festival za tretje življenjsko obdobje, ki je pomembno stičišče organiziranih skupin upokojencev in Univerz za tretje življenjsko obdobje ter ponudnikov izletov in znamenitosti na nivoju destinacije.

RDO se je udeležila dveh turističnih borz: Natour Alpe Adria in Slovenian Incoming Workshop (SIW). Na obeh dogodkih je v sodelovanju s partnerji iz regije vzpostavila stike s tujimi predstavniki turističnih agencij in tour operaterjev.

Poleg splošne promocije sejmi in borze predstavljajo odlično mesto za navezovanje stikov. V letu 2016 je RDO z udeležbo na tovrstnih predstavitev navezovala in **utrjevala stike s predstavniki turističnega sektorja**. Na ta račun smo bili povabljeni k sodelovanju pri različnih študijskih turah (npr. za National Geographic), dobili smo možnost brezplačnega sodelovanja na nekaterih predstavitevnih dogodkih ter utrdili pozicijo kontaktne točke za predstavništva STO iz tujine (predvsem Avstrije in Italije).

V letu 2016 je RDO organizirala **17 študijskih tur za različne ciljne skupine**. Teh se je udeležilo 35 novinarjev in blogerjev iz Italije, Avstrije, Nizozemske, Madžarske, Poljske, Francije, Velike Britanije in Nemčije. Med njimi so bili tudi trije uredniki turističnih vodnikov po Sloveniji (Velika Britanija, Nemčija in Italija), ki bodo v letu 2017 izdali posodobljene izdaje (Rough Guides, Slovenien), v katere bo vključena tudi ponudba naše destinacije Zeleni kras. Med študijskimi turami smo med drugim gostili tudi novinarja in fotografa National Geographica Nizozemska, ki bosta svoj prispevek objavila v letu 2017. Poleg medijskih študijskih tur smo organizirali tudi ogleda novosti in posebnosti za turistične agente in tour operaterje (107 udeležencev borze SIW in borze Natour), pohodnico Evo Smeele na poti ViaDinarica (ki bo pripravila alternativni predlog poti po Zelenem krasu), posebne programe za osnovne in srednje šole Slovenije (73 učiteljev in ravnateljev) ter specializirane ture za študente Fakultete za turizem Brežice.

Promocija destinacije je potekala tudi preko spletnega portala www.zelenikras.si in objav na socialnih omrežjih. V letu 2016 smo načrtovali prenovu spletnega portala, vendar te aktivnosti nismo izvedli, prenova bo potekala v letu 2017. Obisk spletnega portala je primerljiv z letom 2015. Število obiskovalcev se ni spreminjalo (30.466 leta 2016 proti 30.695 leta 2015), beležimo pa upad ogleda strani (148.754 leta 2016 proti 165.703 leta 2015).

Osnovo tiskanega gradiva v letu 2016 je predstavljal **katalog Skrivnostni kras**, ki ga je izdala TZ Brkini-Kras-Notranjska, RDO je izdajo podprla finančno in vsebinsko. Katalog je bil distribuiran na TIC po občinah Primorsko-notranjske regije, v tujini preko Slovenske turistične

organizacije (STO) ter na sejemskih predstavitev doma in v tujini, kjer je sodelovala RDO. Poleg omenjenega kataloga smo pripravili **dopolnjen ponatis regijskih zemljevidov (trgank)**, ki so eno izmed boljših promocijskih orodij za turiste na destinaciji. Poleg objav iz študijskih tur smo kot destinacija sodelovali v **katalogu Alpen Adria**. Katalog je namenjen primarno nemško govorečim turistom, ki na enem mestu dobijo informacije o ponudbi Italije, Avstrije in Slovenije. Poleg RDO so v tem katalogu s svojimi objavami sodelovali tudi posamezni ponudniki iz celotne regije.

Turistični sejmi in promocijski dogodki

1. Vakantiebeurs Utrecht (Nizozemska, 13.1.-17.1.2016)
2. Ferienmesse Dunaj (Avstrija, 14.1.-17.1.2016)
3. FITUR Madrid (Španija, 20.1.-24.1.2016)
4. Natour Alpe Adria (Ljubljana, Slovenija, 27.1.-30.1.2016)
5. Liberamente Ferrara (Italija, 27.2.-28.2.2016)
6. FSB Udine (Italija, 12.3.-13.3.2016)
7. Sejem turizma, prostega časa in kulinarike v Qlandii Novo mesto (Slovenija, 25.3.2016)
8. Freizeit Celovec (Avstrija, 8.4.-10.4.2016)
9. Tempo Libero Bolzano (Italija, 22.4.-25.4.2016)
10. Bavisela maraton Trst (Italija, 5.5.-8.5.2016)
11. Parada učenja Postojna (Slovenija, 18.5.2016)
12. SIW – Slovenska turistična borza (Terme Čatež, Slovenija, 9.6.-11.6.2016)
13. Mesec trajnostnega turizma Ljubljana (Ljubljana, 14.8.2016)
14. Festival za tretje življenjsko obdobje (Ljubljana, 28.-30.9.2016)
15. Barcolana (Trst, 7.-9.10.2016)
16. Sejem Photo+Adventure (Linz, 12.-13.11.2016)

Študijske ture

1. Študijska tura za turistične agente v sklopu sejma Natour Alpe Adria (28.1.2016)
2. Študijska tura za novinarje in blogerje iz Madžarske (19.2.2016)
3. Študijska tura za blogerko Adele in Slovenia (1.4.2016)
4. Študijski ogled za novinarki iz Francije (15.4.2016)
5. Študijska tura Fakulteta za turizem Brežice (predmet Destinacijski management, 20.4.2016)
6. Študijski ogled za novinarja iz Italije (priprava turističnega vodiča po Sloveniji, 24.4.2016)
7. Študijska tura za novinarje in blogerje iz Poljske (11.5.2016)
8. Študijska tura za udeležence SIW (Smrekarjeva domačija, 9.6.2016)
9. Študijska tura za novinarje in blogerje iz Velike Britanije (17.6.2016)
10. Študijska tura za novinarje in blogerje z Nizozemske (22.6.2016)
11. Študijska tura za osnovne in srednje šole Slovenije (Cerkniško jezero, 28.6.2016)
12. Študijska tura za osnovne in srednje šole Slovenije (Muzej krasa, Park vojaške zgodovine, 5.7.2016)
13. Priprava vodnika Rough guides (spremljanje novinarja Norma Langleya na terenu 9.-10.8.2016)
14. National Geographic Traveler Nizozemska (8.-11.9.2016)
15. Via Dinarica (pohodnica in blogerka Eva Smeele, 2.10-15.10.2016)
16. Priprava vodiča po Sloveniji Lore Marr Bieger (založba Michael Müller Verlag, Nemčija, 12.10.2016)
17. Avstrijska TV (Cerkniško jezero)

Promocijsko gradivo

- Katalog Alpen Adria
- Katalog Skrivnostni kras
- Trganke – zemljevidi Zeleni kras
- Revija Kongres (Meetologue)

Objave študijskih tur

- Mysteries at the museum (Travel Channel, oddaja, posnetki Cerknškega jezera, ZDA)
- www.travellust.nl (Nizozemska, 15.000 bralcev mesečno)
- <http://reisgenie.nl/mooiste-route-slovenie-naar-kroatie/> (Nizozemska, 14.000 bralcev mesečno)
- <http://www.reisgoesting.be/europa/drie-prachtige-meren-slovenie/> (Nizozemska, 50.000 bralcev mesečno)
- <http://www.reishonger.nl/reisverslagen/highlights-slovenie/> (Nizozemska, 50.000 bralcev mesečno)
- <http://www.reisgoesting.be/verhalen/blokje-om-in-slovenie/> (Nizozemska, 50.000 bralcev mesečno)
- <http://digitaledition.tntmagazine.com/a-journey-into-pure-nature-four-days-in-slovenia/> (Velika Britanija)
- http://zena.rtl.hr/clanak/putovanja/posjetite_park_vojne_povijesti/16162 (Hrvaška)
- <http://www.wish.hr/2016/01/postojna-najveca-jama-u-europi/> (Hrvaška)
- <http://www.vecernji.hr/putovanja/boost-usli-smo-u-podmornicu-nekadasnejugoslavenske-vojne-mornarice-pogledajte-sto-smo-vidjeli-1069614> (Hrvaška)
- <http://dnevnik.hr/vijesti/svijet/burna-vremena-evo-kako-se-s-njima-mozetepoistovjetiti--431899.html> (Hrvaška)
- https://veltrasite.wordpress.com/2016/03/31/kroz-sloveniju-do-austrije/?iframe=true&theme_preview=true (Hrvaška)
- Ostale objave študijskih tur bodo objavljene naknadno.

2. Operativne naloge

Na področju operativnih nalog je RDO izvajala številna izobraževanja za lokalne turistične ponudnike, predstavitvene delavnice prihajajočih razpisov na področju turizma ter sodelovala na različnih dogodkih v povezavi s turizmom.

Ena izmed glavnih aktivnosti je bila organizacija in izvedba **tečaja za lokalne turistične vodnike** po destinaciji Zeleni kras, ki ga je izvedla turistično razvojna agencija Autentica. Na tečaj se je prijavilo 49 posameznikov, zaključilo pa ga je 45 novih lokalnih turističnih vodnikov. Ti so prejeli potrdila o uspešno opravljenem izpitu ter vodniške izkaznice. Spodbudno je tudi dejstvo, da se je izobraževanja udeležilo tudi nekaj vodnikov z državno vodniško licenco, ki so tako poglobili svoje poznavanje destinacije Zeleni kras.

Za člane RDO so bili organizirani **trije tečaji tujih jezikov** (nadaljevalni tečaj angleškega, italijanskega in nemškega jezika), ki se jih je udeležilo 23 slušateljev. Tečaje so izvajali predavatelji Mojca Komel (ITA) in jezikovna šola ARS Palada iz Markovca (ANG in NEM). Na tečajih so nadgrajevali osvojeno jezikovno znanje iz preteklih let. To jim bo omogočilo izboljšano komunikacijo z gosti in pripomoglo k večji kakovosti ponudbe.

V mesecih pred glavno turistično sezono smo organizirali **specializirano delavnico za sobodajalce**. Tematiko je predstavil g. Uroš Buda iz Zavoda Gostoljubnost slovenskih domov. Glavni namen je bil seznanitev z novostmi na področju rezervacijskih sistemov ter osvežitev obveznosti, ki jih morajo kot sobodajalci upoštevati (registracija dejavnosti, prijava gostov na policijo, odvajanje turistične takse...) Delavnica je bila izjemno uspešna, udeležilo se je 33 posameznikov, ki se že ukvarjajo s sobodajalstvom ali pa se z njim nameravajo ukvarjati.

Za gostinske ponudnike, ki svojim gostom nudijo pijače, smo organizirali **delavnico in degustacijo Vino in žganje**. Glavni namen je bil dvigniti poznavanje ponudbe alkoholnih pijač ter predstavitve le-te gostom. Kljub izjemni predavateljici in poznavalki področja **Majdi Debevec** se je delavnice udeležilo manjše število slušateljev (12). Zanje je bila v sklopu delavnice organizirana tudi predstavitev degustacije in predstavitev zgodb, ki so posebne za našo regijo (npr. brkinski kotel za žganjekuho) in jih gostinski ponudniki kot dodano vrednost lahko vključujejo v svojo turistično storitev ter s tem izboljšajo doživetja svojih gostov.

Skupaj s TIC-i iz celotne regije smo izvedli dve vrsti izobraževanj. Prvo redno enodnevno izobraževanje je tako kot že zadnji dve leti zapored potekalo pred pričetkom turistične sezone in je bilo namenjeno **informatorem v TIC** (izvedba je potekala v TIC Cerknica). Cilj tega izobraževanja je izboljšati poznavanje turistične ponudbe regije ter splošno usposobljenost za delo informatorjev. Drugo izobraževanje pa je bilo namenjeno **vodjem TIC-ev in izboljšanju njihovih kompetenc za delo s turističnimi ponudniki** v njihovih občinah. Slednje je izjemno pomembno, saj morajo imeti zaposleni na TIC specifična znanja za delo na terenu. Novembra 2016 so tako potekali individualni intervjuji z zaposlenimi na TIC in skupne delavnice (90 ur, Metodologija dela na terenu, Psihologija dela na terenu, Ravnanje v stresnih situacijah in Kako ustrezno reševati izzive in probleme ponudnika na terenu). Druga faza usposabljanja bo potekala od januarja do marca 2017 s terenskim delom in obiskom ponudnikov na terenu.

Za člane RDO smo organizirali vsakoletni ogled **primera dobre prakse v turizmu**, ki se je letos osredotočil na **destinacijo Međimurje** in kulinarčni turizem. Destinacija na SV Hrvaške je dobila naziv zmagovalke EDEN 2015 na področju kulinarike, samo okolje pa si deli številne podobnosti z Zelenim krasom. Dvodnevni program je bil sestavljen skupaj z lokalno

turistično agencijo, specializirano za butične produkte in je vseboval degustacije tipične kulinarike Međimurja, kulinarsko delavnico, obiske pri posameznih ponudnikih, nočitev v termah in ogled sadjarskega sejma. Odzivi udeležencev kažejo na veliko zadovoljstvo, saj so pridobili nove ideje, ki jih bodo lahko prenesli v svojo lastno ponudbo.

Operativne naloge

- Izvedba tečaja za pridobitev licence za lokalne turistične vodnike, 23.2. – 3.4.2017
- Izvedba izobraževanja za informatorje v TIC na Zelenem krasu, 13.5.2017
- Izvedba tečaja angleški jezik v turizmu (nadaljevalna stopnja), februar – maj 2017
- Izvedba tečaja italijanski jezik v turizmu (nadaljevalna stopnja), februar – maj 2017
- Izvedba tečaja nemški jezik v turizmu (nadaljevalna stopnja), februar – maj 2017
- Izvedba delavnice za sobodajalce (registracija nastanitvene dejavnosti in rezervacijski sistemi), 7.6.2017
- Izvedba delavnice za predstavitve razpisa MGRT (Javni razpis za sofinanciranje razvoja novih in inovativnih produktov ter storitev turističnega gospodarstva 2016-2018), **DATUM**
- Priprava izhodišča za prenovu spletne strani, sestanki z izvajalci (program dela 2017)
- Izobraževanje vodij TIC (obisk ponudnikov na terenu, november 2016)
- MOS Celje (kot obiskovalec)
- Udeležba na dogodku Adventure tourism trade association (v okviru Global Green destinations day, 28.9.2016)
- Izvedba predstavitve primera dobrih praks – RDO Zeleni kras (Šobčeva domačija, 6.10.2016), predstavitve so se udeležili predstavniki LAS iz območja Dolenjske in predstavniki občin iz Dolenjske regije
- Delavnica za turistične ponudnike – gostince Vino in žganje (Ilirska Bistrica, 12.10.2016)
- Dnevi slovenskega turizma; Motivacijsko srečanje urednikov portala slovenia.info in Turistični forum (13.-14.10.2016)
- Predstavitve primera dobrih praks RDO Zeleni kras v Novem mestu za predstavnike TIC iz območja Dolenjske, Bele krajine, Ribnice in Kočevja (RDO JV Slovenija, 18.10.2016)
- Strokovna ekskurzija za člane RDO (Međimurje, 3.-4.11.2016)

3. Razvojne aktivnosti

V okviru RRA Zeleni kras je RDO skupaj z nekaterimi regijskimi turističnimi akterji sodelovala pri **prijavah turističnih projektov na tri javne razpise**, in sicer: Interreg Slovenija-Hrvaška, Interreg Italija-Slovenija in Interreg Adrion. Rezultati razpisov bodo predvidoma znani v prvi polovici leta 2017. Prijavljeni projekti se osredotočajo na tematiko razvoja kolesarskega turizma, nadgradnjo produkta opazovanja narave in divjih živali, kulinarični turizem ter problematiko razporejenosti turističnih obiskov (množični turizem in butična ponudba). RDO se je v sodelovanju s Fakulteto za turizem Brežice in podjetjem Nature in Colours prijavila tudi na razpis Javnega sklada republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendij Po kreativni poti do znanja, s katerimi smo prijavili manjši projekt sodelovanja za študente in ponudnike na terenu. S tem projektom smo želeli na eni strani dvigniti povezanost destinacije z izobraževalnimi ustanovami na področju turizma in dobiti vzajemne informacije glede nadaljnjega razvoja promocije destinacije Zeleni kras.

Tabela 1 Seznam pripravljenih projektov

IME PROJEKTA	PROGRAM	STATUS	TEMATIKA
Mavrica doživetij	Interreg SI-HR 2014-2020	oddano/čakanje potrditve	turizem, kolesarstvo
Wildlife adventure	Interreg SI-HR 2014-2020	oddano/čakanje potrditve	interpretacija naravnega okolja
Žlica tradicije	Interreg SI-HR 2014-2020	oddano/čakanje potrditve	gastronomski turizem
Consume-less tourism	Adrion 2014-2020	oddano/čakanje potrditve	problematika masovnega turizma
Innoxenia	Adrion 2014-2020	oddano/čakanje potrditve	vzpostavitev tehnologij za spremljanje turizma
BIOROADS	Interreg IT-SLO 2014-2020	oddano/čakanje potrditve	trajnost, kulturna dediščina in bio-produkti
Skrb za trajnostni razvoj Zelenega krasa	Po kreativni poti do znanja	oddano/čakanje potrditve	promocija in razvoj turistične ponudbe
Green Healthy	Interreg IT-SLO 2014-2020	neoddano	aktivni turizem

V mesecu novembru in decembru 2016 je RDO aktivno sodelovala pri **pripravi in zbiranju komentarjev k osnutku predloga novega Zakona o spodbujanju razvoja turizma**, ki je v javni obravnavi do januarja 2017. Vzpostavili smo komunikacijo med RDO-ji Slovenije (in sorodnimi organizacijami), Združenjem občin Slovenije in drugimi zainteresiranimi z namenom zbiranja in usklajevanja stališč k osnutku zakona. RRA Zeleni kras je na Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo poslala mnenje o osnutku. RDO je vključena tudi v pripravo nove strategije na področju turizma – več aktivnosti na to temo bo potekalo v marcu 2017.

RDO je posodobila in preuredila **anketo**, s katero smo že v letu 2015 začeli z zbiranjem podatkov med turisti, ki prenočijo v regiji. Ankete so bile razdeljene med sobodajalce v vseh 6 občinah, do danes pa smo prejeli 66 izpolnjenih anket. Ker gre za manjše število izpolnjenih anket, to ni reprezentativno, vseeno pa ponuja dragocene informacije o navadah gostov in njihovo videnje naše destinacije. Rezultati ankete so predstavljeni v naslednjem poglavju tega poročila.

Razvojne aktivnosti:

- Sodelovanje pri pripravi kolesarske strategije za občino Ilirska Bistrica (delavnice, svetovanje na terenu)
- Udeležba na delavnici STO (Slovenske turistične organizacije) glede trženja EDEN destinacij
- Udeležba na ogledu primerov dobrih praks (Museo MUSE, Trento, Italija)
- Izvajanje anket med turisti, ki prespijo v regiji (obiski na terenu v mesecu juliju: Postojna, Ilirska Bistrica, Cerknica Bloke Loška dolina),
- Priprava projekta za program SI-IT (sestaneek Vegal v Trstu 4.8.2016)
- Pregled in komentarji osnutka Zakona o spodbujanju razvoja turizma
- Sodelovanje pri pripravi Strategije trajnostne rasti slovenskega turizma 2017-2021 (MGRT in CPOEF)

4. Rezultati dela RDO

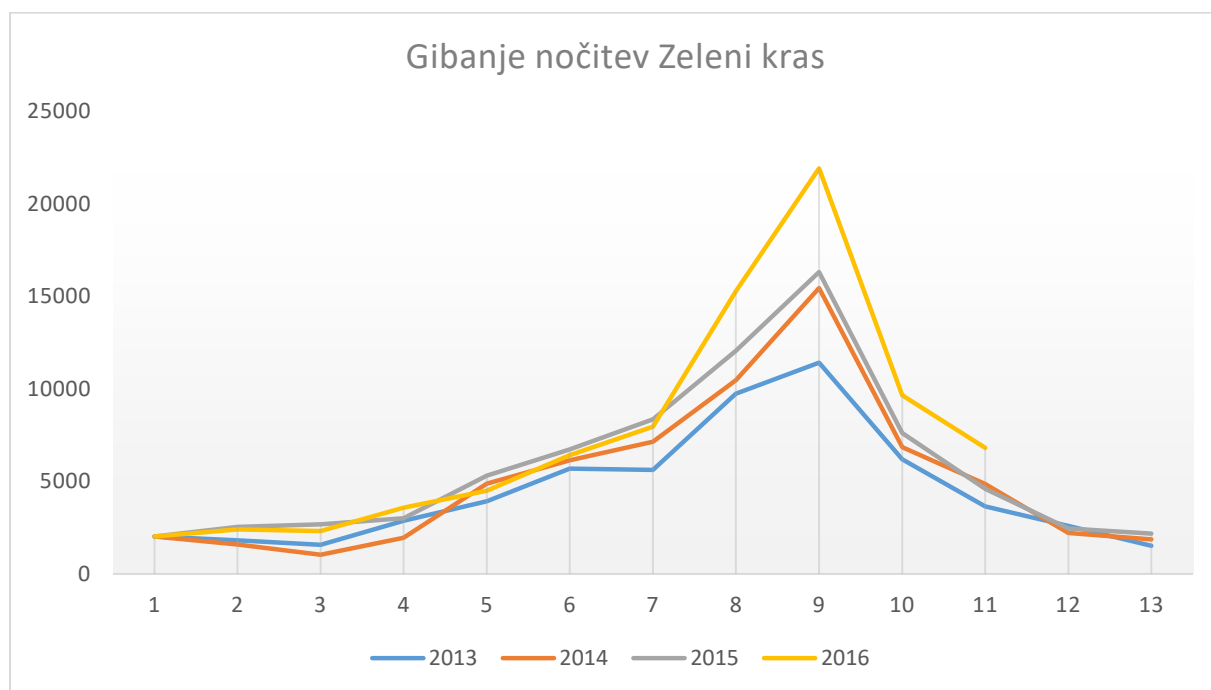
Gibanje turistov

Podatki za nočitve in prihode se navezujejo na spletni portal SURS, kjer so uporabljeni mesečni podatki za leto 2016. Ti vključujejo le nočitve in prihode na nastanitve, ki razpolagajo z več kot 10 ležišči (vse kapacitete vključujejo le podatki na letni ravni), zato nudijo le okvirno sliko gibanja turizma v primerjavi z istimi podatki iz leta 2015.

Končni rezultati gibanja turistov in primerjave s preteklim letom bodo možne, ko bodo objavljeni natančni letni podatki SURS in podatki občin Primorsko-notranske regije, predvidoma v mesecu marcu.

Nočitve in prihodi

V obdobju od januarja 2016 do oktobra 2016 beležimo 80.780 nočitev in 52.890 prihodov gostov. V primerjavi z istim obdobjem lani beležimo **9,5% porast nočitev in 17,4% porast prihodov gostov.** V prvi polovici leta je bilo v povprečju 5% manj izvedenih nočitev, od junija naprej pa je rast nočitev znašala 34%. Razloge za to razliko gre iskati v nestabilni geopolitični situaciji v prvem polletju in odprtju prenovljenega hotela Jama v Postojni (junija 2016), ki je vplival na dvig nastanitvenih kapacitet na področju destinacije Zeleni kras.

Število obiskovalcev znamenitosti

Poleg porasta nočitev in kapacitet beležimo tudi povečanje obiskovalcev posameznih turističnih znamenitosti. Analiza še ni popolna, saj nismo pridobili podatkov od vseh znamenitosti (končno poročilo bo objavljeno naknadno). Velik porast obiskovalcev beležijo v Parku vojaške zgodovine Pivka (27% več obiskovalcev), ravno tako je velik porast obiskovalcev na gradu Prem (4.004 obiskovalcev, +318%) in v Ekomuzeju Pivških presihajočih jezer (3.852 obiskovalcev, +174%). Postojnska jama d.d. je z znamenitostmi v svojem upravljanju dosegla 1.040.581 obiskovalcev in beleži 6 % rast v primerjavi s prejšnjim letom.

Anketni vprašalnik

Anketni vprašalnik smo razdelili večjim ponudnikom nastanitev v regiji (hoteli, turistične kmetije, sobodajalci...). Do januarja 2017 smo prejeli 66 izpolnjenih anket, s katerimi smo pridobili koristne informacije glede potovalnih navad turistov v naši regiji, njihovega obiska, potrošnje, zadovoljstva s ponudbo in predlogov za nadaljnji razvoj.

Anketa je primerljiva z lanskoletno verzijo, zato ponuja kontinuiteto in vpogled v razvoj ponudbe pri nas. Ker gre za manjše število izpolnjenih obrazcev ta ni reprezentativna, podatki pa ne glede na to orišejo gostovo videnje ponudbe Zelenega krasa.

Analiza:

Demografski podatki nam povedo, kdo je izpolnil pridobljene ankete:

- Povprečna starost je bila 37 let,
- 66% žensk in 34% moških
- 72 % zaposleni, 20% študenti, 5% nezaposleni, 3% upokojenci

Anketiranci so največ informacij za svoje potovanje dobili preko interneta (66,7%) oz. preko družine in prijateljev (14,8%). Ta dva podatka nista presenetljiva, saj je trend spletne prisotnosti v konstantnem porastu, promocija od ust do ust pa je še vedno najbolj kvaliteten vir informacij in izkušenj. Tri četrtine anketirancev opravi rezervacijo preko spleta in on-line rezervacijskih sistemov, neposredno na nastanitvi pa le 15%. Prisotnost na spletu je za sobodajalce torej nujna, saj se bo trend premikal vedno bolj v tej smeri.

Turisti so na destinacijo največkrat pripotovali s svojim partnerjem (57,8%) in družino (21,9). Za nočitev v regiji pa so se odločili tako spontano kot načrtovano (51% proti 49%). Glavni razlogi za obisk so narava, sprehodi in jame.

V povprečju anketiranci med svojim obiskom na Zelenem krasu porabijo 367,48 Eur, najmanj 20 Eur in največ 2.250 Eur. Poraba je razdeljena na nastanitev (131 EUR), restavracije (59 EUR), znamenitosti (48 EUR), prevoz (36 EUR) ter ostalo (55 EUR).

Največ anketirancev je obiskalo Postojnsko jamo (25,6 %) in Predjamski grad (23,3 %), sledi pa še Cerknjsko jezero (16,3 %).

Splošni vtis o Zelenem krasu je zelo dober, na kar kaže povprečna ocena 4,03 (1 – slabo, 5 – odlično). Ocena je ista kot lansko leto, kar kaže, da destinacija vzdržuje svoj dober vtis. Anketiranci so najbolj zadovoljni z gostoljubnostjo (povprečna ocena 4,5) in naravo (povprečno 4,2), najmanj pa s turistično signalizacijo in oznakami ter turističnimi informacijami (povprečna ocena 3,5 in 3,6), pri čemer pa je treba poudariti, da gre še vedno za zelo visoko povprečno oceno (povprečne storitve, ki se nagibajo k dobrim). V primerjavi z lanskim letom se je izboljšal tudi podatek »value for money«, ki letos znaša 3,85 (lani 3,4). Tudi s prenočišči so anketiranci zadovoljni (4,2), najbolj pa pohvalijo osebje (povprečna ocena 4,6). Večina (83,1%) bi Zeleni kras ponovno obiskala, neodločenih je 15%.

Za nadaljnje delo RDO so pomembni tudi komentarji, ki se navezujejo na tisto, kar so turisti pri nas najbolj pogrešali, oz. tisto, kar jih je zmotilo. Pri temu smo izpostavili:

- Pomanjkanje javnega prevoza do različnih turističnih točk
- Premalo združene ponudbe, ki bi omogočila, da gosti ostanejo v destinaciji dlje časa
- Pogrešajo večje število domačih izdelkov (pri ponudnikih gostinskih storitev)

- Odpiralni časi znamenitosti niso vedno v skladu z objavljenimi
- Signalizacija (jasna in v več jezikih)
- Več ponudbe aktivnih počitnic

5. Finančno poročilo

Prihodki (program dela RDO)

Prihodki RDO v letu 2016 so znašali **92.103,44 EUR** in so sestavljeni iz deleža sofinanciranja občin Primorsko-notranjske regije in ostalih virov financiranja (participacije članov RDO). V letu 2016 so prihodki znašali 60.000,00 EUR (občine – program dela), 19.800,00 EUR (občine – stroški dela) in 12.303,44 EUR (ostali viri financiranja).

	Predvideni prihodki RDO 2016	Dejanski prihodki RDO
sofinanciranje občin – program dela RDO	60.000,00 EUR	60.000,00 EUR
sofinanciranje občin – stroški dela (vodja RDO)	19.800,00 EUR	19.800,00 EUR
ostali viri financiranja (participacija članov)	10.000,00 EUR	12.303,44 EUR
SKUPAJ	89.800,00 EUR	92.103,44 EUR

Odhodki (program dela RDO)

Odhodki RDO v letu 2016 so znašali **107.425,54 EUR** in vključujejo izvedene aktivnosti programa dela, stroške dela RDO (vodja RDO) in stroške dela ene osebe na RRA v znesku 50% delovnega časa. V letu 2016 zaradi daljše odsotnosti zaposlenega (očetovski dopust) niso bile izvedene vse zastavljene aktivnosti (posodobitev spletne strani, razvoj kolesarskih zemljevidov), zato se bo del sredstev prenesel v leto 2017, ko se bodo izvedle omenjene aktivnosti.

	Predvideni odhodki RDO 2016	Dejanski odhodki RDO
program dela RDO	70.000,00 EUR	65.128,29 EUR
stroški dela (vodja RDO)	19.800,00 EUR	24.165,78 EUR
stroški dela (50% osebe RRA)		18.131,47 EUR
SKUPAJ	89.800,00 EUR	107.425,54 EUR

Stroški dela

Stroški dela za eno zaposleno osebo (vodja RDO) so v letu 2016 znašali **24.165,78 EUR**. Občine Primorsko-notranjske regije so za zaposlitev skladno z veljavnimi pogodbami prispevale 19.800,00 EUR, 4.365,78 EUR pa znaša sofinanciranje RRA.

Poleg vodje RDO je pri izvajanju programa dela sodelovala še ena oseba na RRA in sicer v trajanju 50% delovnega časa (18.131,47 €).